

MUZEJSKI VJESNIK 6

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

**MUZEJSKI VJESNIK
GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE
HRVATSKE**

(Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovec, Koprivnica, Križevci,
Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Vladimir Kalšan (glavni i odgovorni urednik), Ljubica Ramušćak,
Marina Šimek, Vlado Srimšek, Branimir Šimek (tehnički urednik)

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje.
Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Časopis solidarno financi-
raju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

NAKLADNIK

Muzej Međimurja — Čakovec

ZA NAKLADNIKA

Vladimir Kalšan

TISAK

TIZ »Zrinski« Čakovec, naklada 800 komada

BROJ 6 — OŽUJAK 1983.

GOD. VI

Za sadržaj priloga odgovaraju autori

SADRŽAJ

MUZEJ I ŠKOLA

- Stjepan Hajduk: Iskustva iz Zavičajnog muzeja Varaždinske Toplice u suradnji sa školama 3
- Marina Šimek: Neke mogućnosti suradnje učenika i arheologa 6
- Libuše Kašpar: Suradnja etnologa Gradskog muzeja Varaždin se školama 11
- Miroslav Klemm: Obrazovanje izložbama 16

MUZEJ I UDRUŽENI RAD

- Franjo Horvatić: Suradnja Muzeja grada Koprivnice i SOUR-a »Podravke« 21
- Jasna Tomičić: Udruženi rad i Gradski muzej Varaždin 25
- Vladimir Kalšan: Muzej Međimurja — Čakovec i udruženi rad Međimurja 26

MEZEOLOGIJA I ZAŠTITA

- Zorko Marković: Razmatranja o zaštiti arheoloških lokaliteta 31
- Dragutin Feletar: Dolazi vrijeme »Industrijskih muzeja« 33
- Smilja Petr-Marčec: Osnovan muzej prehrane »Podravke« 35
- Marina Šimek: Igračke u prethistoriji i antici 39
- Zoran Gregl: Osnutak muzeja u Velikom Taboru 42

STRUČNI ČLANCI

- Zorko Marković: Opažanja o statističkoj obradi nalaza s arheoloških istraživanja 49
- Zoran Homen: O jednom nalazu sa križevačke ciglane 51
- Jasna Tomičić: Varaždinska brvnara 55
- Tomislav Đurić: Stare varaždinske novine u knjižnici Gradskog muzeja Varaždin 58
- Vladimir Kalšan: Kupoprodajni ugovor Eugen Feštetić — »Slavonija« dd za industriju drva u Zagrebu 64
- Josip Fluksi: Naprave za lov štetočina i gamadi 68
- Marijan Špoljar: Izložba — akcija kao forma galerijskog djelovanja 71

VIJESTI

— Dragutin Feletar: Četiri vrijedna izdanja	77
— Libuše Kašpar: Povijesne paralele hrvatske i slovenske etnologije (1848 — 1945.)	79
— Libuše Kašpar: Kongres folklorista na Hvaru	81
— Ljubica Ramušćak: III kongres Saveza društava povjesničara umjetnosti Jugoslavije i Skupština saveza	82

IN MEMORIAM

— Tomislav Đurić: Umro je Josip Turković — slikar podravske ravni	87
— Dragutin Feletar: Mirko Androić (1922—1982.)	88
— Tomislav Đurić: Uz desetu obljetnicu smrti Krešimira Filića	89
AKCIJE	93

MUZEJ I ŠKOLA

— dio izlaganja s tematskog sastanka Muzejskog društva sjeverozapadne Hrvatske, održanog u Križevcima 04. ožujka 1982. godine —

OBRAZOVANJE IZLOŽBAMA

Opće likovno obrazovanje radnih ljudi i građana Varaždina posve je nedovoljno da bi se oni mogli s ozbiljnošću i odgovorno uključiti u probleme egzistiranja grada kao samosvojne likovne cjeline. Stoga Varaždin, grad s prebogatom društvenom i graditeljskom prošalošću, sa arhitektonskim spomenicima i ambijentalnim vrijednostima od posvemašnjeg značaja, stoji na rubu svoje likovne propasti. O tome svjedoči velik broj urbanističkih i graditeljskih intervencija u tkivo srednjovjekovnog grada koje su razorile njegovu cjelovitost i ljepotu uništavajući njegovu vedutu i njegove unutarnje prostore. Nažalost uništavanja se nastavljaju, a vode ih nadalje nasljednici onih ranijih, likovno neobrazovanih i s duhom grada nesaživljenih, inicijatora izgradnje unutar i u blizini povijesne gradske jezgre, pokazujući isto neznanje, nepoštivanje i neuvažavanje napora generacija prošlih stoljeća koji su Varaždin učinili najljepšim gradom sjeverne Hrvatske.

Osvjedočen općim likovnim neznanjem i odobravanjem radnih ljudi i građana, svih dosadašnjih pogrešnih radnji u tkivu grada, kao i njihovom nesposobnošću da razumiju i najjednostavniji likovni problem kao što je na primjer nefigurativna slika, Gradski muzej Varaždin nastoji izložbama u radnim kolektivima stvoriti iskru zanimanja i svijesti o likovnom djelu. Najznačajnija suradnja ostvaruje se s radnom organizacijom »Disk kočnice« gdje su već održane dvadesettri likovne izložbe. To su bile izložbe kulturnopovijesnog inventara iz vlasništva muzeja, samostalne i skupne izložbe slikara i kipara s područja Varaždina i okolice. Ove akcije nisu imale zadatak samo upoznavanje s određenim materijalom, autorima i stvaranje određenih doživljaja, nego obrazovni karakter. Likovna obramba radnika tvornice veoma je niska i njihov se odnos spram umjetničkom djelu, ili umjetnički oblikovanom predmetu iscrpljuje u izricanju želje za njime i izrazu prihvaćanja, ili neprihvaćanja njegove forme. Donošenje ispravnog suda o vrijednosti umjetničkog i likovnog djela gotovo je nemoguće, a ako ga ima onda je gotovo uvijek slučajan.

Takav stav prema umjetničkim djelima i takve ocjene likovnih radova nastoje se izmjeniti i unaprijediti uzastopnim izlaganjem kvalitetnih slikarskih i kiparskih radova i predmeta umjetnog obrta, te istovremenim predavanjima i razgovorima o određenim likovnim problemima vezanim uz izložbu. Dobar je tomu primjer nedavno prezentiranje triju izložaba slika Gabrijele Horvata iz

Lepoglave. Doajen amaterskog slikarstva u sjevernoj Hrvatskoj, autor vrijedan svake pažnje, prikazao je veći dio svojeg opusa na tri zasebne u cjelinu povezane izložbe kojima je eksplicirao tri različita pristupa svom likovnom djelu. Izložio je akvarele, crteže olovkom i tušem, te uljene slike na platnu. O autorovom radu i svakoj od izloženih tehnika govorili su predstavnik muzeja i autor sam. Horvat je iznio svoje slikarske ideje, oblike kojima ostvaruje likovne motive i način upotrebe slikarskog materijala. U izravnim razgovorima uz pojedine slike radni ljudi tvornice čuli su objašnjenje nastanka djela i slikareve namjere pri stvaranju određenih slika.

Dosadašnja iskustva, nakon više od dvadeset izložaba, pokazala su da je ovakva likovna praksa korisna i poželjna. Očito je da radnici počinju pokazivati više zanimanja za likovnost i izlagačku djelatnost te da iskustvima i osobnim doživljajima stječu odlučnost za ozbiljniji odnos prema umjetničkim radovima. Time se unaprijeđuje njihova likovna kultura i želja za izravnijim učestvovanjem u akcijama u kojima dosada nisu mogli, niti htjeli učestvovati. Poznavanjem likovnih fenomena pokušavaju se uključiti u njihovo rješavanje.